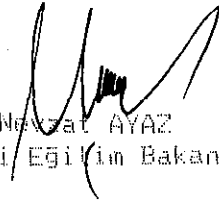

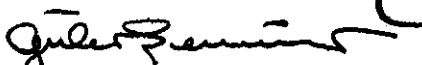
T.C
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Taliim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı: 276	Tarihi: 19.6.1995	Konu: İzmir Özel Psikodrama Yöneticisi Yetiştirme Kursu Programının kabulü.
Önceki Kararın		
Sayısı:	Tarihi:	

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün 30.3.1995 gün ve 53355 sayılı teklif yazısı EK'inde Başkanlığımıza gönderilen İzmir Özel Psikodrama Yöneticisi Yetiştirme Kursu Programının ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nevzat AYAZ
Millî Eğitim Bakanı

Ramazan Çetin DİMLİ
Kurul Başkanı

Güler SENONVER
Üye

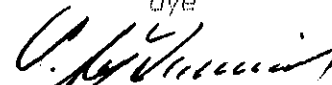

Ömer ÖZDURU
Üye

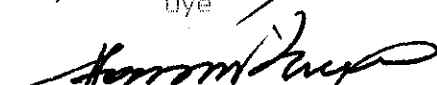

Selahattin MEYDAN
Üye

Ömer AÇIKEL
Üye

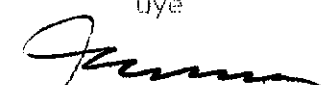

Dr. Veli KILIÇ
Üye

Dr. Ezdihar KARABULUT
Üye

Sirmeli ADEMİR
Üye

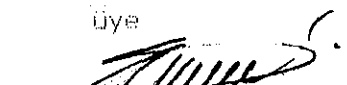

Hasim AYACKUR
Üye

(Raporlu)
İrfan BERKER
Üye

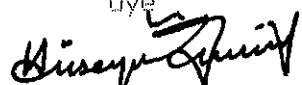

Ömer ÖZCAN
Üye

Nüzim İrfan TANRIKULU
Üye

Mustafa ERTÜRK
Üye

Seyim CAMELİ
Üye

Necat BOZKURT
Üye

Hüseyin ÖZDEMİR
Üye

ÖZEL PSİKODRAMA YÖNETİCİSİ YETİŞTİRME KURSU EĞİTİM PROGRAMI

- 1- KURUM ADI** : Özel Psikodrama Yöneticisi Yetiştirme Kursu
- 2- KURUMUN ADRESİ** : Ali Çetinkaya Bul. No: 64 Kat: 5/10 Alsancak/İZMİR
- 3- KURUCUSUNUN ADI** : Umut Özel Sağlık Psikodrama Enstitüsü ve Sağlık Gereçleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
- 4- PROGRAMIN DAYANAĞI:** J.L. Moreno'un Sosyometri, Grup Psikoterapisi ve Psikodrama'dan oluşan Triadik (üçlü) sistemine dayanmaktadır. (Bakınız: Ek. Psikodrama Nedir?)
- 5- PROGRAMIN ADI** : Özel Psikodrama Yöneticisi Yetiştirme Kursu Eğitim Programı
- 6- PROGRAMIN SEVİYESİ** : Bu programa üniversite veya dengi okul mezunu kişiler katılabilir.
- 7- PROGRAMIN AMAÇLARI** : Bu eğitim kişinin mesleğine eşlik eden ve niteliğini arttıran, geliştiren ileri bir eğitimidir.
- Amaçları şöyle tanımlanabilir:
- a)** İnsanlar arası ilişkileri ölçme, anlama ve düzenleme bilgisi ve yeteneği kazanma
- b)** Grup sürecini izleyebilme, grup içindeki İLETİŞİM ve ETKİLEŞİMİ fark ederek OLUMLU HEDEFLER, ÜRETKENLİK, ETKİNLİK yönünde yönlendirebilme becerisi kazanma,
- c)** Sosyometri, grup psikoterapisi ve psikodrama hakkında teorik bilgi sahibi olma ve pratik uygulamada bulunabilme
- d)** Eğitim, sosyal hizmetler, sağlık ve endüstri alanlarında; kişinin kendi mesleki yetki sahası içinde Psikodramayı kendi sorumluluğunda kullanma becerisi kazanması (Bakınız: Ek. Psikodramanın Uygulama Alanları)

8. PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

- a) Bu eğitim kişinin var olan mesleğinin üzerine eklenebilir ve kişinin temel bir mesleğinin olması koşuldur.
 - b) Eğitime katılabilmek için normal ruhsal ve bedensel dayanıklılık gereklidir.
 - c) Eğitim, sosyal hizmetler, sağlık ve endüstri alanlarında çalışanlar bu eğitim için uygundur. Üniversite mezuniyeti koşuldur fakat üniversite mezunu olmayan ancak benzeri alanlarda çalışanlar birinci aşamaya kabul edilebilirler.
 - d) Eğitim kapalı ve açık gruplar içinde hem teorik hem uygulamalı olarak yapılır. Kapalı eğitim gruplarında, aynı kişiler eğitimin başından sonuna kadar birlikte çalışır. Açık eğitim grupları ise Psikodrama ile ilgili herkese açıktır ve kişiler belirli konularda çalışmak üzere biraraya gelirler.
 - e) Eğitim çalışmaları blok tarzında, hafta sonları yapılır ve genellikle üç gün sürer.
 - f) Bir kapalı grup ortalama 16 üyeden oluşur ve kapalı grup çalışmaları ortalama 6 haftalık aralarla yapılır.
 - g) Kapalı grup çalışmaları dışında yine hafta sonları yapılan, seminer ve staj adı verilen açık grup çalışmaları da eğitimin bir parçasıdır. Bunlar konu ve meslek alanlarına özgü özel seminerler, teoriye ilişkin seminerler ve bireysel ve grup süpervizyon seanslarıdır. Staj ise belirli bir konu hakkında, beş veya daha fazla gün süren açık grup çalışmasıdır.
 - h) Eğitim iki aşamada tamamlanır; Birinci aşamayı başarı ile bitirenler PSİKODRAMA YÖNETİCİ YARDIMCISI; ikinci aşamayı başarı ile bitirenler PSİKODRAMA YÖNETİCİSİ sertifikası alırlar. Bu sertifika Psikodrama eğitimi verme hakkı vermez.
- 1) Psikodrama Öğretmeni:
 - 1) Sosyometri, grup psikoterapisi ve psikodrama hakkında teorik bilgiye, pratik uygulamada bulunma ve bunları öğretebilme becerisine sahip olmalıdır.
 - 2) Psikodrama teknikleri hakkında bir repertuara, uygun yöntemi seçme, doğru yer ve zamanda uygulama ve öğretebilme becerisine sahip olmalıdır.
 - 3) Psikodrama yöneticisi sertifikası aldıktan sonra, ~~XXXX~~ Psikodrama öğretmenleriyle birlikte ortalama 60 saat yardımcı olarak çalışmalıdır. **Kursiyer:** Daha sonra tek başına eğitim verirken kurs Psikodrama öğretmenlerinden süpervizyon almalıdır.

9. PROGRAMIN SÜRESİ

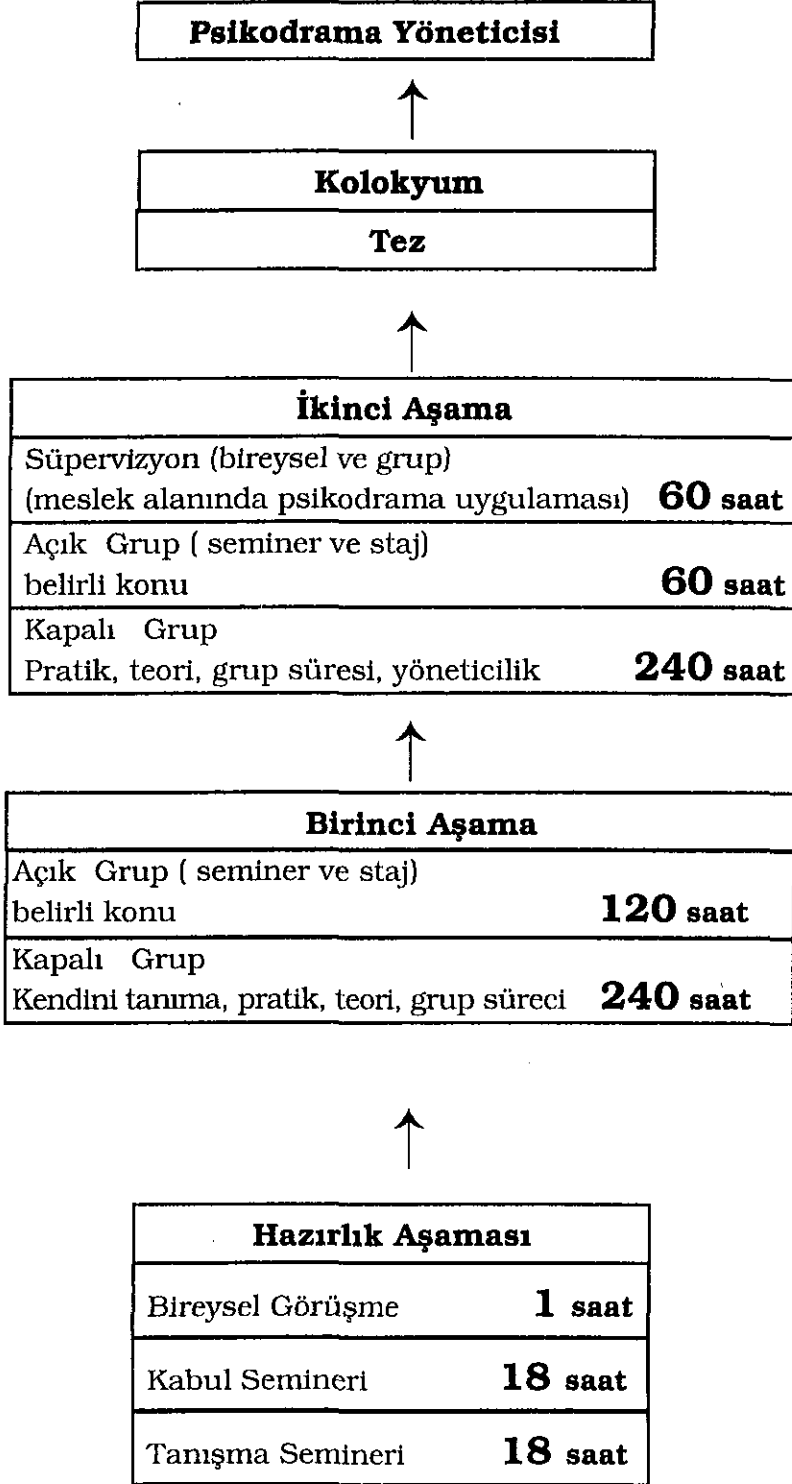
a) Haftalık süre : Eğitim çalışmaları blok tarzında, hafta sonları yapılır. Bir hafta sonu çalışması 18 saattir. 18 saat: 3 eğitim ünitesi
1 eğitim ünitesi : 6 saattir.

b) Toplam Süre:	Hazırlık Aşaması		
	Tanışma Semineri		18 saat
	Kabul Semineri		18 saat
	Bireysel Görüşme		1 saat
	Birinci Aşama	toplam	360 saat
	Kapalı Grup Eğitimi		240 saat
	Açık Grup Eğitimi (Seminer ve staj)		120 saat
	İkinci Aşama	toplam	360 saat
	Kapalı Grup Eğitimi		240 saat
	Açık Grup Eğitimi (Seminer ve staj)		60 saat
	Süpervizyon (Bireysel ve grup)		60 saat

(Bakınız grafik I)

EĞİTİM SÜRESİ

Grafik I

10. PROGRAM MUHTEVASININ TAMAMININ TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE HAFTALIK DAĞILIMI

Psikodrama eğitimi blok tarzında verilmektedir. Bunun çeşitli gerekçeleri vardır. Öncelikle, bu eğitim teorik bilgi yanısıra kişinin eğitim süresince kendisini tanımasını hedefler. Kişi kendini ancak diğer insanlar aracılığıyla tanıyabileceği için eğitim grup içinde verilir.

Psikodrama eğitiminde ayrıca, kişinin grup sürecinin farkına varması, grup içi iletişim ve etkileşimi ayırt etmesi istenir.

Eğitim süresince kişi grubu dışarıdan gözlemci gibi değil, içinde bir üyesi olarak yaşar ve yaşayarak öğrenir. Kendi eğitim grubu, tüm diğer gruplar için bir örnek teşkil eder. Psikodrama grupları diğer gruplar hakkında bilgi edinebilmek için bir araçtır. Kişi eğitim gruplarında öğrendiklerini diğer gruplara uygulayabilir.

Eğitim deneyimleri ve bulguları, grup sürecinin uzun dalgalar şeklinde hareket ettiğini göstermiştir. Bu süreç üç safhadan oluşur: Isınma, davranış, yansıma.

Grup hareketleri yavaştır. Ayrıca, bir grup sürecinin gelişimi hiç bir zaman önceden belirlenemeyeceği için gruba uygun ve yeterli zaman verilmelidir.

Zaman yeterli gelmezse bu süreç kesilebilir. Psikodrama eğitiminde en önemli noktalardan biri, eğiticinin grup içindeki süreci izlemesi, bu sürecin kesilmemesi için özen göstermesidir. Eğitim, grup içi sürecin gelişimi doğrultusunda eğitici tarafından şekillendirilir ve yönlendirilir. Psikodrama öğretmeni bu nedenle hazır bir programı gruba empoze edemez.

Zaman yeterince esnek bir şekilde kullanılabilirdiği için, hafta sonu blok tarzı eğitimin Psikodrama eğitimi için en uygun eğitim şekli olduğu kanıtlanmıştır. Çünkü programın muhtevası eğitimin aşamaları içinde bir bütün olarak ele alınır.

EĞİTİM AŞAMALARI I-AŞAMA = 20x18= 360 saat

Hazırlık Aşaması

.II.III. HAFTA Tanışma Semineri: Pratik ve teori aracılığı ile psikodramatik kavram ve araçlarla ilk karşılaşma ve deneyim kazanma

.V.VI. HAFTA Kabul Semineri : Kişinin psikodrama öğretmenleri ve grup yardımıyla, eğitimin beklentilerini karşılayıp karşılamadığına ve kendisinin bu eğitim için uygun olup olmadığına karar vermesi

1 SAAT Bireysel Görüşme : Aday ve psikodrama öğretmenlerinin yüzyüze karşılaşması, eğitime giriş hakkında birlikte karar verme

HAFTA Birinci Aşama

- 7,8 a) Sosyometrik ve psikodramatik kavram ve araçlarla çalışma
- 9,10 b) Grup sürecinde karşılıklı ilişkilerin ve etkileşimlerin farkında olma ve bunları tanıma
- 11,12 c) Pratik aracılığı ile kişisel deneyim ve teori aracılığı ile içgörü kazanma
- 13,14 d) Eski alışkanlıkları gözden geçirme ve yeni deneyimlere hazır olma
- 15,16 e) Spontanlık (kendiliğindenlik) ve yaratıcılığı harekete geçirme
- 17,18 f) Dilin ve beden ifadesinin farkında olma
- 19,20 g) Rol ve ifade sınırlarını genişletme

İkinci Aşama II. AŞAMA 20x18= 360 SAAT

HAFTA a) Kişinin psikodrama öğretmenlerinin rehberliğinde, kendi kapalı grubunu sosyometrik ve grup psikoterapötik ilkelere göre yönetmeyi öğrenmesi

II. HAFTA b) Süreç tartışması

IV. c) Yöneticilik sanatıyla tanışma

V. d) Yaşamda karşılaşılan her tür konu ve sorunun grup içinde sosyometrik ve psikodramatik olarak ele alınması

VI. e) Kişinin psikodramatik yöntemi, kendi mesleki alanında uygulamasının psikodrama öğretmenleri tarafından süpervizyonu (denetlenmesi)

11. DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ HUSUSLAR

VII a) Birinci aşamada kişi kurs öğretmenleri tarafından değerlendirilen ve onaylanan üç protokol yazar. Protokol, kişinin grup sürecine ilişkin duygularını, düşüncelerini ve görüşlerini dile getirmesidir. Bu aşamanın sonunda, kişinin eğitim sürecinde elde ettiği temel psikodramatik beceriler kendisi, grup üyeleri (kendi kapalı grubu) ve psikodrama öğretmenleri tarafından sosyometrik olarak değerlendirilir.

VIII b) İkinci aşamanın sonunda, kişi kendi mesleki alanında pratik psikodrama uygulamasının teorik sonucu olan veya psikodrama araştırmalarına orijinal katkıda bulunan bir tez yazar. Tezini düzenlenen kolokyumda sunar ve tartışır.

12. METOD VE TEKNİKLER

Bu metod genellikle "psikodrama" diye adlandırılır. Oysa psikodrama sadece bir parçasıdır. (Bakınız ek Triadik Sistem)

Psikodrama metodu beş basamakta oluşur.

- X, X 1) Sosyometrik test
- XI 2) Sosyogram
- XII 3) Sosyometrik görüşme
- XIII 4) Psikodrama
- 5) Grubun Sosyometrik Olarak Yeniden Düzenlenmesi

1) Sosyometrik Test

Sosyometrik test, bir grup içindeki bireyler arasındaki çekim ve itimleri ölçerek sosyal yapıları inceleyen bir araçtır. Bireyin duygusal durumu ile dış görünüşü kimi zaman nasıl farklı olabilirse, aynı şekilde bir grubun dıştan görünüşü ile bunun altındaki gerçek iç yapısı farklı olabilir. Bunu ortaya çıkarabilmek için grup ilgi veya ihtiyacına göre bir ölçüt seçer. Bu ölçüte dayanarak her grup üyesi çekim ve itim hissettiği diğer grup üyelerini seçer.

2) Sosyogram

Bu seçimler grafik olarak gösterilir. (Bakınız Grafik 2) Sosyogram, grup içindeki ilişkileri ortaya koyar ve böylece grup içindeki herkesin konumu belirlenmiş olur.

3) Sosyometrik Görüşme

Grup içindeki sorunlu, yolunda gitmeyen ilişkiler ele alınarak çözüm bulunmaya çalışılır. Örneğin kimse tarafından seçilmeyen kişiler ya da en çok red alan kişiler gibi... Eğer inceleme ve tartışma yoluyla çözüm bulunamazsa o zaman Psikodramaya başvurulur.

4) Psikodrama

Durumun nasıl olduğunu göstermek için sorun ya da çatışma sahnede canlandırılır. Psikodrama metodu beş araçtan yararlanır.

Sahne, protagonist, yönetici, yardımcı egolar ve izleyiciler.(Bakınız Ek Psikodrama ve rol oyunu).

Durumun karmaşık içeriği, sahnede zaman, mekan ve davranış aracılığı ile görünür hale getirilir. Çeşitli teknikler aracılığı ile sorun incelenebilir.

Kullanılan temel teknikler:

Rol değişimi: Protagonist canlandırdığı oyundaki çeşitli kişilerle rol değiştirerek durumu onların bakış açısından görebilir.

Ayna tekniği: Grup üyelerinden biri protagonisti canlandırır. Böylece kişi kendini aynada görmüş gibi olur. Kendisini başkalarının gözünden görme şansına sahip olur.

Eşleme: Yönetici ya da grup üyelerinden biri protagonistin eşi olur. Onun gibi hisseder, yaşar, davranır. Protagonistin gölgesi gibi olur. Böylece protagonistin ifade edemediği duygularını dışa vurmasına yardımcı olur.

Psikodrama basamağında sorun tüm ayrıntılarıyla ortaya konarak sahnede canlandırılır. Protagonist böylelikle ya eski bir duruma yeni bir yanıt ya da yeni bir duruma uygun bir yanıt bulur.

5) Grubun Sosyometrik Olarak Yeniden Düzenlenmesi

Psikodrama oyunları ile grup içindeki sorun ve çatışmalar çözülür. Grubun alt yapısı ortaya çıkar. Alt yapıdaki bu açıklık, tüm grup sürecini etkiler ve grubu değiştirir. Grup içindeki iletişim ve etkileşim; olumlu hedefler, üretkenlik ve etkinlik yönünde yeniden düzenlenir.

Yeni bir soru ya da sorun ortaya çıkarsa bu beş basamak tekrarlanır.

13. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM MALZEMESİ

a) Ana ders kitabı veya

dizisinin adı :

Sosyometrinin Temelleri

Prof. Nurettin Şazi Kösemihal

İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü

b) Varsa destek ders

kitabının veya destek

kitap dizisinin adı :

Ders notu verilecektir.

c) Kullanılacak cihazların:

adları

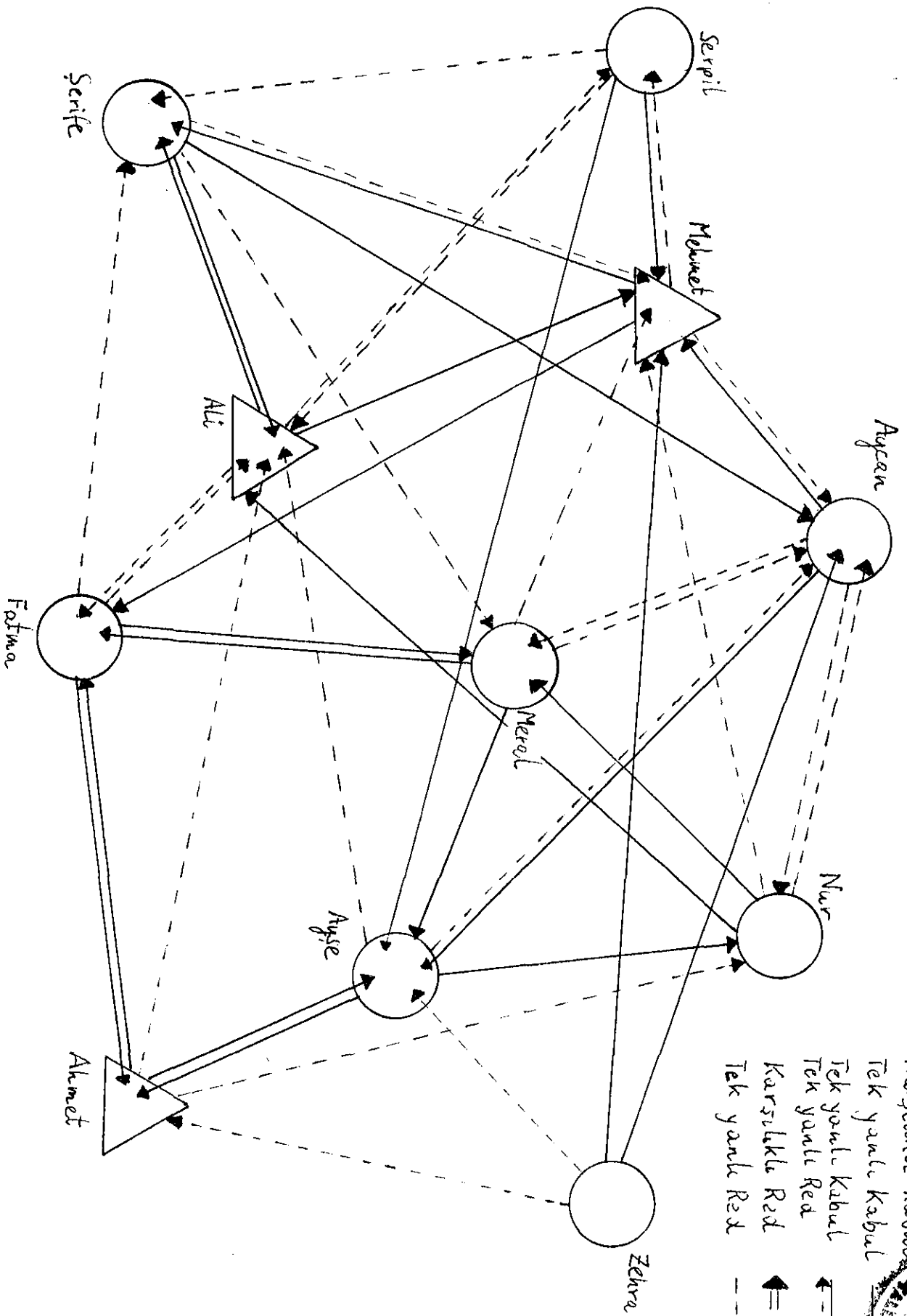
Yok

d) Diğer araçlar :

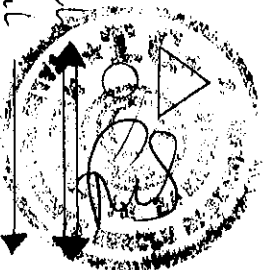
Sahnede kullanılan her türlü aksesuar psikodrama aracı olabilir. Örneğin değişik sandalyeler, masklar, değişik kumaşlar vs...

Kiminle aynı odada çalışmak isterim (2 kabul seçimi)
 istemem (2 red seçimi)

- Erkek
- Kadın
- Kabulluklu Kabul
- Kabul
- Red
- Red
- Red
- Red

ÖZEL PSİKODRAMA YÖNETİCİSİ
YETİŞTİRME KURSU
PROGRAMI

ÖZEL PSİKODRAMA YÖNETİCİSİ YETİŞTİRME KURSU EĞİTİM PROGRAMI

- 1- KURUM ADI** : Özel Psikodrama Yöneticisi Yetiştirme Kursu
- 2- KURUMUN ADRESİ** : Ali Çetinkaya Bul. No: 64 Kat: 5/10 Alsancak/İZMİR
- 3- KURUCUSUNUN ADI** : Umut Özel Sağlık Psikodrama Enstitüsü ve Sağlık Gereçleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
- 4- PROGRAMIN DAYANAĞI**: J.L. Moreno'un Sosyometri, Grup Psikoterapisi ve Psikodrama'dan oluşan Triadik (üçlü) sistemine dayanmaktadır. (Bakınız: Ek. Psikodrama Nedir?)
- 5- PROGRAMIN ADI** : Özel Psikodrama Yöneticisi Yetiştirme Kursu Eğitim Programı
- 6- PROGRAMIN SEVİYESİ** : Bu programa üniversite veya dengi okul mezunu kişiler katılabilir.
- 7- PROGRAMIN AMAÇLARI** : Bu eğitim kişinin mesleğine eşlik eden ve niteliğini arttıran, geliştiren ileri bir eğitimidir.
Amaçları şöyle tanımlanabilir:
- a) İnsanlar arası ilişkileri ölçme, anlama ve düzenleme bilgisi ve yeteneği kazanma
- b) Grup sürecini izleyebilme, grup içindeki İLETİŞİM ve ETKİLEŞİMİ fark ederek OLUMLU HEDEFLER, ÜRETKENLİK, ETKİNLİK yönünde yönlendirebilme becerisi kazanma,
- c) Sosyometri, grup psikoterapisi ve psikodrama hakkında teorik bilgi sahibi olma ve pratik uy gulamada bulunabilme
- d) Eğitim, sosyal hizmetler, sağlık ve endüstri alanlarında; kişinin kendi mesleki yetki sahası içinde Psikodramayı kendi sorumluluğunda kullanma becerisi kazanması (Bakınız: Ek. Psikodramanın Uygulama Alanları)

8. PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

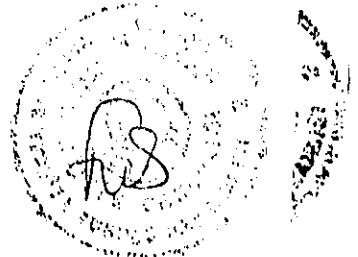
- a) Bu eğitim kişinin var olan mesleğinin üzerine eklenebilir ve kişinin temel bir mesleğinin olması koşuldur.
 - b) Eğitime katılabilmek için normal ruhsal ve bedensel dayanıklılık gereklidir.
 - c) Eğitim, sosyal hizmetler, sağlık ve endüstri alanlarında çalışanlar bu eğitim için uygundur. Üniversite mezuniyeti koşuldur fakat üniversite mezunu olmayan ancak benzeri alanlarda çalışanlar birinci aşamaya kabul edilebilirler.
 - d) Eğitim kapalı ve açık gruplar içinde hem teorik hem uygulamalı olarak yapılır. Kapalı eğitim gruplarında, aynı kişiler eğitimin başından sonuna kadar birlikte çalışır. Açık eğitim grupları ise Psikodrama ile ilgili herkese açıktır ve kişiler belirli konularda çalışmak üzere biraraya gelirler.
 - e) Eğitim çalışmaları blok tarzında, hafta sonları yapılır ve genellikle üç gün sürer.
 - f) Bir kapalı grup ortalama 16 üyeden oluşur ve kapalı grup çalışmaları ortalama 6 haftalık aralarla yapılır.
 - g) Kapalı grup çalışmaları dışında yine hafta sonları yapılan, seminer ve staj adı verilen açık grup çalışmaları da eğitimin bir parçasıdır. Bunlar konu ve meslek alanlarına özgü özel seminerler, teoriye ilişkin seminerler ve bireysel ve grup süpervizyon seanslarıdır. Staj ise belirli bir konu hakkında, beş veya daha fazla gün süren açık grup çalışmasıdır.
 - h) Eğitim iki aşamada tamamlanır; Birinci aşamayı başarı ile bitirenler PSIKODRAMA YÖNETİCİ YARDIMCISI; ikinci aşamayı başarı ile bitirenler PSIKODRAMA YÖNETİCİSİ sertifikası alırlar. Bu sertifika Psikodrama eğitimi verme hakkı vermez.
- 1) Psikodrama Öğretmeni:
 - 1) Sosyometri, grup psikoterapisi ve psikodrama hakkında teorik bilgiye, pratik uygulamada bulunma ve bunları öğretebilme becerisine sahip olmalıdır.
 - 2) Psikodrama teknikleri hakkında bir repertuara, uygun yöntemi seçme, doğru yer ve zamanda uygulama ve öğretebilme becerisine sahip olmalıdır.
 - 3) Psikodrama yöneticisi sertifikası aldıktan sonra, ~~XXXXX~~ Psikodrama öğretmenleriyle birlikte ortalama 60 saat yardımcı olarak çalışmalıdır. **Kursiyer:** Daha sonra tek başına eğitim verirken kurs Psikodrama öğretmenlerinden süpervizyon almalıdır.

9. PROGRAMIN SÜRESİ

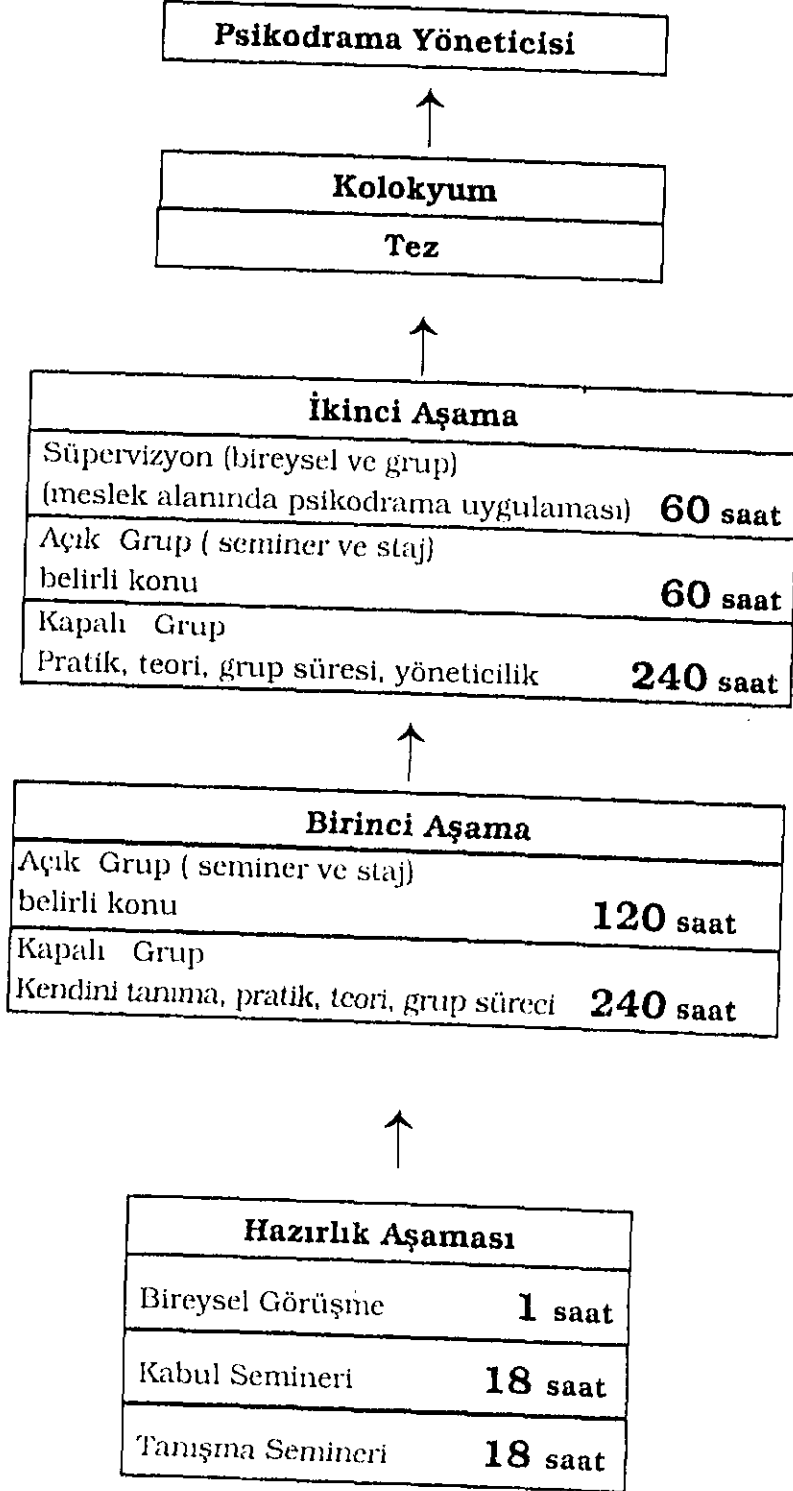
a) Haftalık süre : Eğitim çalışmaları blok tarzında, hafta sonları yapılır. Bir hafta sonu çalışması 18 saattir. 18 saat: 3 eğitim ünitesi
1 eğitim ünitesi : 6 saattir.

b) Toplam Süre:	Hazırlık Aşaması		
	Tanışma Semineri		18 saat
	Kabul Semineri		18 saat
	Bireysel Görüşme		1 saat
	Birinci Aşama	toplam	360 saat
	Kapalı Grup Eğitimi		240 saat
	Açık Grup Eğitimi (Seminer ve staj)		120 saat
	İkinci Aşama	toplam	360 saat
	Kapalı Grup Eğitimi		240 saat
	Açık Grup Eğitimi (Seminer ve staj)		60 saat
	Süpervizyon (Bireysel ve grup)		60 saat

(Bakınız grafik I)

EĞİTİM SÜRESİ

Grafik I

10. PROGRAM MUHTEVASININ TAMAMININ TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE HAFTALIK DAĞILIMI

Psikodrama eğitimi blok tarzında verilmektedir. Bunun çeşitli gerekçeleri vardır. Öncelikle, bu eğitim teorik bilgi yanısıra kişinin eğitim süresince kendisini tanımasını hedefler. Kişi kendini ancak diğer insanlar aracılığıyla tanıyabileceği için eğitim grup içinde verilir.

Psikodrama eğitiminde ayrıca, kişinin grup sürecinin farkına varması, grup içi iletişim ve etkileşimi ayırt etmesi istenir.

Eğitim süresince kişi grubu dışarıdan gözlemci gibi değil, içinde bir üyesi olarak yaşar ve yaşayarak öğrenir. Kendi eğitim grubu, tüm diğer gruplar için bir örnek teşkil eder. Psikodrama grupları diğer gruplar hakkında bilgi edinebilmek için bir araçtır. Kişi eğitim gruplarında öğrendiklerini diğer gruplara uygulayabilir.

Eğitim deneyimleri ve bulguları, grup sürecinin uzun dalgalar şeklinde hareket ettiğini göstermiştir. Bu süreç üç safhadan oluşur: Isınma, davranış, yansıma.

Grup hareketleri yavaştır. Ayrıca, bir grup sürecinin gelişimi hiç bir zaman önceden belirlenemeyeceği için gruba uygun ve yeterli zaman verilmelidir.

Zaman yeterli gelmezse bu süreç kesilebilir. Psikodrama eğitiminde en önemli noktalardan biri, eğiticinin grup içindeki süreci izlemesi, bu sürecin kesilmemesi için özen göstermesidir. Eğitim, grup içi sürecin gelişimi doğrultusunda eğitici tarafından şekillendirilir ve yönlendirilir. Psikodrama öğretmeni bu nedenle hazır bir programı gruba empoze edemez.

Zaman yeterince esnek bir şekilde kullanılabilirdiği için, hafta sonu blok tarzı eğitimin Psikodrama eğitimi için en uygun eğitim şekli olduğu kanıtlanmıştır. Çünkü programın muhtevası eğitimin aşamaları içinde bir bütün olarak ele alınır.

EĞİTİM AŞAMALARI I-AŞAMA = 20x18= 360 saat

Hazırlık Aşaması

I.II.III. HAFTA **Tanışma Semineri:** Pratik ve teori aracılığı ile psikodramatik kavram ve araçlarla ilk karşılaşma ve deneyim kazanma

IV.V.VI. HAFTA **Kabul Semineri** : Kişinin psikodrama öğretmenleri ve grup yardımıyla, eğitimin beklentilerini karşılayıp karşılamadığına ve kendisinin bu eğitim için uygun olup olmadığına karar vermesi

1 SAAT **Bireysel Görüşme** : Aday ve psikodrama öğretmenlerinin yüzyüze karşılaşması, eğitime giriş hakkında birlikte karar verme

HAFTA Birinci Aşama

- 7,8 a) Sosyometrik ve psikodramatik kavram ve araçlarla çalışma
- 9,10 b) Grup sürecinde karşılıklı ilişkilerin ve etkileşimlerin farkında olma ve bunları tanıma
- 11,12 c) Pratik aracılığı ile kişisel deneyim ve teori aracılığı ile içgörü kazanma
- 13,14 d) Eski alışkanlıkları gözden geçirme ve yeni deneyimlere hazır olma
- 15,16 e) Spontanlık (kendiliğindenlik) ve yaratıcılığı harekete geçirme
- 17,18 f) Dilin ve beden ifadesinin farkında olma
- 19,20 g) Rol ve ifade sınırlarını genişletme

İkinci Aşama II. AŞAMA 20x18= 360 SAAT

TOPLAM SURE 360 SAAT

- I,II.HAFTA a) Kişinin psikodrama öğretmenlerinin rehberliğinde, kendi kapalı grubunu sosyometrik ve grup psikoterapötik ilkelere göre yönetmeyi öğrenmesi

III.HAFTA b) Süreç tartışması

- IV. c) Yöneticilik sanatıyla tanışma
- V. d) Yaşamda karşılaşılan her tür konu ve sorunun grup içinde sosyometrik ve psikodramatik olarak ele alınması
- VI. e) Kişinin psikodramatik yöntemi, kendi mesleki alanında uygulamasının psikodrama öğretmenleri tarafından süpervizyonu (denetlenmesi)

11. DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ HUSUSLAR

- VII a) Birinci aşamada kişi kurs öğretmenleri tarafından değerlendirilen ve onaylanan üç protokol yazar. Protokol, kişinin grup sürecine ilişkin duygularını, düşüncelerini ve görüşlerini dile getirmesidir. Bu aşamanın sonunda, kişinin eğitim sürecinde elde ettiği temel psikodramatik beceriler kendisi, grup üyeleri (kendi kapalı grubu) ve psikodrama öğretmenleri tarafından sosyometrik olarak değerlendirilir.
- VIII b) İkinci aşamanın sonunda, kişi kendi mesleki alanında pratik psikodrama uygulamasının teorik sonucu olan veya psikodrama araştırmalarına orijinal katkıda bulunan bir tez yazar. Tezini düzenlenen kolokyumunda sunar ve tartışır.

12. METOD VE TEKNİKLER

Bu metod genellikle "psikodrama" diye adlandırılır. Oysa psikodrama sadece bir parçasıdır. (Bakınız ek Triadik Sistem)

Psikodrama metodu beş basamakta oluşur.

- IX, X 1) Sosyometrik test
XI 2) Sosyogram
XII 3) Sosyometrik görüşme
XIII 4) Psikodrama
5) Grubun Sosyometrik Olarak Yeniden Düzenlenmesi

1) Sosyometrik Test

XIV, XV

Sosyometrik test, bir grup içindeki bireyler arasındaki çekim ve itimleri ölçerek sosyal yapıları inceleyen bir araçtır. Bireyin duygusal durumu ile dış görünüşü kimi zaman nasıl farklı olabilirse, aynı şekilde bir grubun dıştan görünüşü ile bunun altındaki gerçek iç yapısı farklı olabilir. Bunu ortaya çıkarabilmek için grup ilgi veya ihtiyacına göre bir ölçüt seçer. Bu ölçüte dayanarak her grup üyesi çekim ve itim hissettiği diğer grup üyelerini seçer.

XVI

2) Sosyogram

Bu seçimler grafik olarak gösterilir. (Bakınız Grafik 2) Sosyogram, grup içindeki ilişkileri ortaya koyar ve böylece grup içindeki herkesin konumu belirlenmiş olur.

XVII

3) Sosyometrik Görüşme

Grup içindeki sorunlu, yolunda gitmeyen ilişkiler ele alınarak çözüm bulunmaya çalışılır. Örneğin kimse tarafından seçilmeyen kişiler ya da en çok red alan kişiler gibi... Eğer inceleme ve tartışma yoluyla çözüm bulunamazsa o zaman Psikodramaya başvurulur.

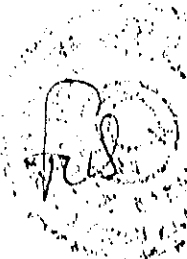
XVIII

4) Psikodrama

Durumun nasıl olduğunu göstermek için sorun ya da çatışma sahnede canlandırılır. Psikodrama metodu beş araçtan yararlanır.

Sahne, protagonist, yönetici, yardımcı egolar ve izleyiciler.(Bakınız Ek Psikodrama ve rol oyunu).

Durumun karmaşık içeriği, sahnede zaman, mekan ve davranış aracılığı ile görünür hale getirilir. Çeşitli teknikler aracılığı ile sorun incelenebilir.

Kullanılan temel teknikler:

XIX

Rol değişimi: Protagonist canlandırdığı oyundaki çeşitli kişilerle rol değiştirerek durumu onların bakış açısından görebilir.

Ayna tekniği: Grup üyelerinden biri protagonisti canlandırır. Böylece kişi kendini aynada görmüş gibi olur. Kendisini başkalarının gözünden görme şansına sahip olur.

Eşleme: Yönetici ya da grup üyelerinden biri protagonistin eşi olur. Onun gibi hisseder, yaşar, davranır. Protagonistin gölgesi gibi olur. Böylece protoganistin ifade edemediği duygularını dışa vurmasına yardımcı olur.

Psikodrama basamağında sorun tüm ayrıntılarıyla ortaya konarak sahnede canlandırılır. Protagonist böylelikle ya eski bir duruma yeni bir yanıt ya da yeni bir duruma uygun bir yanıt bulur.

XX

5) Grubun Sosyometrik Olarak Yeniden Düzenlenmesi

Psikodrama oyunlarıyla grup içindeki sorun ve çatışmalar çözümlenir. Grubun alt yapısı ortaya çıkar. Alt yapıdaki bu açıklık, tüm grup sürecini etkiler ve grubu değiştirir. Grup içindeki iletişim ve etkileşim; olumlu hedefler, üretkenlik ve etkinlik yönünde yeniden düzenlenir.

Yeni bir soru ya da sorun ortaya çıkarsa bu beş basamak tekrarlanır.

13. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖğRETİM MALZEMESİ

a) Ana ders kitabı veya

dizisinin adı : Sosyometrinin Temelleri
Prof. Nurettin şazi Kösemihal
İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü

b) Varsa destek ders

kitabının veya destek

kitap dizisinin adı : Ders notu verilecektir.

c) Kullanılacak cihazların:

adları

Yok

d) Diğer araçlar

:

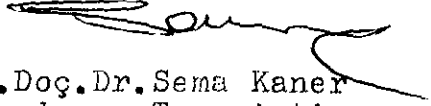
Sahnede kullanılan her türlü aksesuar psikodrama aracı olabilir. Örneğin değişik sandalyeler, masklar, değişik kumaşlar vs...

14.06.1995

Milli Eğitim Bakanlığı
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'na,

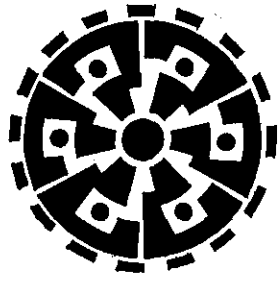
J.L.Moreno tarafından geliştirilen psikodrama, bireylere başkalarıyla olan ilişkilerini gözden geçirme, bu ilişkilerde yaşadıkları güçlükleri anlama ve tanıma yeteneğini geliştirme, alternatif çözümler geliştirerek bu çözümlerden birini seçme ve ona göre davranabilme becerilerini arttırma olanağı vermeyi amaçlamaktadır (Whatney, 1979). "Önceleri yalnızca psikoterapi uygulamalarıyla sınırlı olan bu yöntem, günümüzde teşhis ve tedavi amacıyla kliniklerde, insan ilişkilerini geliştirme ve eğitim amacıyla eğitim kurumlarında, endüstride, evlilik danışmanlığında, islahahleri ve hapishanelerde olmak üzere çeşitli kurumlarda hem çocuklara hem de yetişkinlere uygulanmaktadır" (Kaner, 1990, sf. 457).

Psikodramanın bu anlayış ve amacı doğrultusunda, "Özel Psikodrama Yöneticisi Yetiştirme Kursu Programı" tarafımdan dikkatle incelenmiş, programın, evrensel psikodrama kurs programlarına uygun olarak son derece titizlikle hazırlanmış bir program olduğu kanısına ulaşılmıştır. Ayrıca ülkemizde daha çok klinik ortamlarda uygulama olanağı bulan psikodramanın, eğitim alanında da yaygınlaştırılmasına katkıda bulunulacağı düşünülmektedir. Saygılarımla.

Yrd. Doç. Dr. Sema Kaner
Psikodrama Terapisti

KAYNAKLAR:

- Whatney, S. (1979). Psychodrama With Delinquent Adolescents. Youth Authority Quarterly, 32, 9-13.
- Kaner, S. (1990). Psikodrama Kuram Teknik ve Araçları. A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 23(2), 457-480.

Milli Eğitim Bakanlığı
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'na,

14.06.1995

"Özel Psikodrama Yöneticisi Yetiştirme Kursu" programı 12.06.1995 tarihinde Yrd.Doç.Dr.Sema Kaner tarafından kanaatim sorulmak üzere bana gönderilmiştir.

Kurs programını önemle ve dikkatle inceledim. Uygar dünyada ve Türkiye'de bugüne kadar yapılan benzer çalışmalarla ilişkilerini değerlendirdim. Vardığım sonuçlarla ilgili kanaatimi aşağıda sunuyorum:

1. Psikodrama, sosyometri ve grup üçlütemel oluşturan bir yaklaşımdır. 1914-1925 tarihlerinde ilk defa Viyana'lı hekim olan J.L.Moreno tarafından yaklaşık 40 yıl önce ortaya atılarak, geliştirilmiştir. Psikodrama 1925'de Moreno'nun Amerika'ya göç etmesiyle orada geliştirilerek tüm dünyaya yayılan bir teori ve özgün uygulama alanı olan bir yardım yoludur. Memleketimizde de Prof.Nurettin Şazi Kösemihal tarafından yıllar önce Moreno'nun önemli bir eseri olan "Sosyometrinin Temelleri" kitabının çevirisi yapılarak üniversitenin ilgili bölümlerindeki eğitiminde kullanılmıştır ve halen de yararlanılmaktadır.

2. Psikodrama insan kişiliğini, ilişki sorunlarını ele alan geliştirici, olgunlaştırıcı ve verimliliği, sevgiyi, güveni ve esnekliği sağlayan, spontanlığı arttıran bir yardım yoludur.

3. Her yaşta, her akıl ve beden yapısında bulunan, her işte çalışanlara yardım yöntemi olarak kullanılır. Çocuk ve gençlerin eğitiminde, rehabilitasyonunda, çeşitli iş gruplarında çalışanların da yararlanmasına uygun bir yoldur. Bu yüzden bizde de son yıllarda "Eğitimde Drama" çalışmalarını seminer denemeleri yapılmaktadır.

4. Ülkemizde 1984 yılında ilk kez kurulan "Grup Psikoterapileri Derneği"mizde psikodrama, sosyometri ve grup ilişkileri seksiyonu kurarak kendi üyelerimiz olan eğitimci, psikolog, sosyal yardımcı ve hekimlere sistimli kurslar düzenleyerek çalışmalar yapıyoruz. Bu deneyimlerimizde de memleketimizde bu tür bir eğitimden çok yararlanılabileceğini gördük.

./..

"Özel Psikodrama Yöneticisi Yetiştirme Programı"nı bu anlayış ve yaklaşım içinde inceledim. Gayet ciddi ve iyi hazırlanmış, Avrupa ve Dünya standartlarına, bizim kurs programlarımıza çok paralel bir düzeyde buldum.

Sonuç olarak böylesine ciddi kendi içinde kontrol-lü bir kurs programının, uygun çalışma alanlarında görev yapan gençlerimiz için öğretici, yararlı olacağı kanaatini taşıyorum.

Saygılarımla.

Prof.Dr. Abdülkadir ÖZBEK
Grup Psikoterapileri Derneği
Başkanı